

NIEUWSBRIEF STICHTING 'DE GRIJPVOGEL'

Correspondentieadressen: Bovenweg 32, 8422DH Nijberkoop en info@stichtingdegrijpvoegel.nl

Nummer 35/januari – februari 2015

De tijd waarin wij leven vraagt steeds meer om het nemen van vrije (sociale) initiatieven van mensen, individueel en gezamenlijk. De Stichting De Grijpvoegel is in deze geest opgericht, neemt zelf initiatieven en bevordert en ondersteunt het nemen van initiatieven door anderen.

De overwegend kleinschalige initiatieven kunnen economisch van karakter zijn, dan wel sociaal-politiek of cultureel in brede zin (kunst, literatuur, filosofie, educatie e.d.).

Nieuwsbrieven van de Stichting 'De Grijpvoegel' beogen geïnteresseerden te informeren over wetenswaardigheden in dit verband. Reacties worden beslist op prijs gesteld en er bestaat geen enkel bezwaar tegen het doorsturen van de nieuwsbrieven aan andere (potentieel) geïnteresseerden.

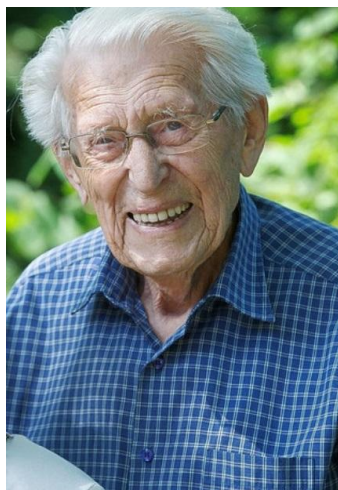
Deze nieuwsbrieven worden gepubliceerd op de website www.stichtingdegrijpvoegel.nl en ook op www.bekieketmar.nl/Bekiek_et_mar/st_De_Grijpvoegel.html

1. KORTE SAMENVATTING VAN DEZE NIEUWSBRIEF

- Enkele korte berichten
 - Jelle van der Muur overleden: 95 jaar!
 - Interview Leeuwarder Courant over de gevelstenen met het Wapen van Ooststellingwerf
 - Boek en tentoonstelling over keramist/pottenbakker Anno Smith
- Studiegroep Filosofie
- Voortgang Project 'Wonen op de Bult'
- Het publieke kunstwerk 'De Melker' in Langedijke van Suze Boschma – Berkhout (1991); nr. 1 in het boek van Karst Berkenbosch 'Kunstwerken aan de weg';

2. ENKELE KORTE BERICHTEN

Ter mooie en goede herinnering

JELLE VAN DER MUUR

19 maart 1919 – 25 december 2014

'Hij die hier binnen gaat, is nooit te vroeg en steeds te laat'.

Vervolgblad nieuwsbrief Stichting 'De Grijpvogel'

Hoe kan een welkom het hart meer verwarmen? Hij zei het met een lach op zijn gezicht, als ik bij hem binnenstapte. De deur overdag nooit op slot. Gezeten op zijn vaste plek bij het raam, met direct zicht op zijn vogelhuisje. 'En kom hier maar zitten', was het dan. 'Bent u die vertegenwoordiger in verdunde cognac?'

De ene kwinkslag volgde op de andere. In de ca. vijf jaar dat ik Jelle heb mogen meemaken, was elke ontmoeting één groot plezier. Meteen vanaf de eerste keer na een paar dagen bij de kennismaking thuis in april 2009, toen Liduin en ik net in Nijberkoop waren komen wonen. Tegen Liduin: 'Dat met die rooie lippen, dat kan hier niet in het dorp hoor'. Liduin schrok er van. Wat was dit voor een man? We kregen snel door dat dit de typische humor van Jelle was.

Humor, een van zijn allerbelangrijkste eigenschappen. Die maakte hem tot een lichte en positieve man. Met wie het uitstekend verkeren was. Bij zijn uitvaart werd dit lied in alle toonaarden bezongen. En zo was het ook twee jaar geleden bij de uitreiking van het eerste exemplaar van zijn levensboekje vol met levensverhalen in de achterzaal van de Café Boszicht.

Jelle van der Muur heeft samen met Griet veel voor de Nijberkoper samenleving betekend. Zij hebben de mensen hier vanuit hun bakkerij tientallen jaren dagelijks gevoed. Als Jelle een paar meisjes langs zag fietsen, moest hij dat indertijd ook nog wel even opmerken: 'Die zijn mooi en groot geworden van mijn brood!'

Op de eerste Kerstdag van 2014 heeft Jelle het aardse leven vaarwel gezegd. Hij is 95 jaar geworden. Wij gedenken deze goede vriend met liefde en wensen Griet veel kracht.

Frans Wuijts

Interview LC over de gevelstenen met het Wapen van Ooststellingwerf

Als het lukt, verschijnt er binnenkort in de Leeuwarder Courant een interview over het project van de gevelstenen met het Gemeentewapen van Ooststellingwerf. Het artikel wordt geschreven door journalist Wieberen Elverdink en zal zich mogelijk toespitsen op de noodzaak om het culturele erfgoed van de ca. 30 bewaard gebleven gevelstenen in stand te houden. Voor herstel en onderhoud van deze gevelstenen is waarschijnlijk een bedrag nodig van ca. € 15.000,-.

Boek en tentoonstelling over keramist/pottenbakker Anno Smith

De Groninger kunsthistoricus Jaap Ekhart is een groot kenner van het werk van Anno Smith, de maker van de nog resterende 23 gevelstenen met het gemeentewapen van Ooststellingwerf en een paar honderd andere keramische werken. Ekhart is al enige tijd bezig met een boek over Anno Smith. Het boek, waarin ook de gevelstenen aandacht krijgen, komt uit ter gelegenheid van zijn 100e geboortedag. Er zal dan in het Groninger museum ook een tentoonstelling over zijn werk worden gehouden.

3. STUDIEGROEP FILOSOFIE

De studiegroep Filosofie van de Stichting De Grijpvogel bestudeert sinds enige tijd de Ethica Nicomachea van de Griekse filosoof Aristoteles (384 – 322 v. Chr.) en is inmiddels gevorderd tot Boek IX: 'Vrienden'.

Dit boek behandelt de volgende thema's:

1. Conflicten tussen ongelijksoortige vrienden
2. Billijke vergoedingen
3. Beëindiging van vriendschap
4. Vriendschap en eigenliefde
5. Welgezindheid
6. Eendracht
7. Vriendschap en het bewijzen van gunsten
8. De eigenliefde
9. De noodzaak van vrienden

Vervolgblad nieuwsbrief Stichting 'De Grijpvogel'

10. Het aantal vrienden is beperkt
11. De rol van vrienden in voor- en tegenspoed
12. Het belangrijkste kenmerk van vriendschap is samenleven

De leden van de studiegroep bestuderen de afgesproken thema's eerst individueel thuis. Tijdens de studieavonden (eens per twee weken) is er in de studiegroep voor de werkwijze gekozen om de hoofdstukken hardop voor te lezen. Waar iemand er behoefte aan heeft het lezen te onderbreken om iets in gesprek te brengen, dan staat dat voor ieder open. Dat kan ter verduidelijking en bijvoorbeeld ook om de inhoud te betrekken op ervaringen in de praktijk.

Thema 'Democratie'

Tijdens de studieavonden kunnen ook andere interessethema's aan de orde komen. De laatste tijd is een dergelijk thema 'democratie'. Dan staan we bijvoorbeeld stil bij het boek van David Van Reybrouck 'Tegen verkiezingen' en ideeën van Rudolf Steiner over de driegelede maatschappijstructuur van het geestelijk-culturele leven, het sociaal-politieke rechtsleven en het economische leven en de relaties met vrijheid, gelijkheid en broederschap. Hieronder de beschrijving door de uitgever van het boek van Van Reybrouck en een citaat van Rudolf Steiner over de drie grote ideeën liberalisme, democratie en socialisme.

Van Reybroek 'Tegen verkiezingen':

'Onze representatieve democratie raakt steeds meer in het slop. De legitimiteit ervan wordt aangetast: steeds minder mensen gaan stemmen, kiezers worden grilliger in hun keuze, het ledenaantal van politieke partijen loopt dramatisch terug. Daarbij wordt de efficiëntie van de democratie minder: daadkrachtig besturen wordt problematisch, politici moeten hun beleid steeds vaker afstemmen op de volgende verkiezingen. Het leidt allemaal tot wat David Van Reybrouck in een dwingend betoog het democratisch vermoeidheidssyndroom noemt. Maar hoe komen we daarvan af? Pappen en nathouden, dat is wat er nu voornamelijk gebeurt. Maar Van Reybrouck vreest dat marginale oplossingen niet meer voldoende zijn, dat het oprispingen zijn van een systeem dat steeds meer vastloopt. Zijn voorkeur gaat uit naar een oud democratisch principe dat vooral in het klassieke Athene werd gehanteerd: de loting. Tot aan de Franse Revolutie is dat democratische middel vaak aangewend, niet alleen in Athene, maar ook in bloeiende republieken als die van Venetië en Florence tijdens de renaissance. David Van Reybrouck zet in een glashelder betoog uiteen dat loting een effectieve mogelijkheid is om onze machteloos geworden democratie weer pit en vaart te geven en de burgers opnieuw te betrekken bij wat hen allen aangaat.'

Rudolf Steiner: de drie grote ideeën liberalisme, democratie en socialisme

(waarin de vrijheid, gelijkheid en broederschap van de Franse Revolutie doorklinken)

'Drie grote ideeën, die ernstig en eerlijk zullen zijn bedoeld, zijn in de mensheidsontwikkeling opgekomen. De ene idee is die van het Liberalisme, de andere de idee van de Democratie, de derde is de idee van het Socialisme.

Als men het eerlijk met deze drie ideeën meent, zal men ze niet alle drie door elkaar kunnen husselen of de ene voor de andere in de plaats kunnen stellen, maar men zal tegen zichzelf moeten zeggen:

- van het zelfstandige geestesleven moet iets uitstralen wat in het gehele organisme binnenstroomt; dat is de vrije menselijke ontwikkeling, dat is het liberale element;
- in de politieke staat, in het rechtsleven moet iets leven, waarin alle mensen gelijk zijn; dat is het democratische element;
- en in het economische leven moet het broederlijke element heersen.

Vervolgblad nieuwsbrief Stichting 'De Grijpvogel'

Dat moet de ware basis vormen van een sociale structuur. Daar gaat het om. Men moet wat in de loop van de mensheidsontwikkeling vooralsnog zegenrijk uit het liberalisme, de democratie en het socialisme is voortgevloeid niet eenzijdig bestrijden en ook niet eenzijdig verdedigen.

Men moet doorzien hoe in het zelfstandige geestesleven het liberalisme groeit dat al het overige sociale leven doorstraalt, hoe in de echte rechtstaat de democratie groeit die wederom al het overige leven doorstraalt, hoe in dat economisch leven wederom het alles doordringende socialisme heerst, dat zich slechts bezig houdt met productie, circulatie en consumptie van (koop)waren en de daardoor gelimiteerde vaststelling van rechtvaardige prijzen.

Als men dat doorziet, zal men in de huidige tijd zijn levensopvatting op een juiste wijze doordringen met het inzicht dat complete vergissingen in het uiterlijke leven minder schadelijk zijn – aangezien ze gemakkelijker kunnen worden doorzien – dan halve of kwart waarheden'.

Uit: 'Die geisteswissenschaftliche Grundlage der sozialen Frage' Rudolf Steiner 1919

4. VOORTGANG PROJECT 'WONEN OP DE BULT'

Toch twee bestemmingsplannen ('t Hooge en de Blughut) in Oldeberkoop

De gemeenteraad ging op 27 januari jl. unaniem akkoord met het amendement van

de PvdA om voor elk van de percelen 't Hooge en de Blughut een afzonderlijk bestemmingsplan op te stellen. De eerste aandacht zal waarschijnlijk wel uitgaan naar het Blughut-terrein. Er zal asbest moeten worden verwijderd, de paal met de WAS-sirene zal worden verplaatst, het gebouw zal worden gesloopt en voor de jeu de boulesbaan moet een nieuwe plek worden ingericht. Voor allerlei

voorbereidende activiteiten heeft de raad toegestemd in een aanvullende krediet voor het college van € 100.000,-. Het geld zal met name worden besteed aan:

- het uitvoeren van een planschaderisicoanalyse (met name ten aanzien van locatie 't Hooge);
- de onderbouwing van nut en noodzaak van woningbouw;
- het opstellen van een beeldkwaliteitsplan (voor beide locaties);
- het opstellen van een voorontwerp-, ontwerp- en definitief bestemmingsplan;
- het uitvoeren van de nodige omgevingsonderzoeken (flora en fauna, bodem, archeologie, geluid, etc.);
- overige onvoorziene kosten.

Het krediet zal volgens wethouder De Boer waarschijnlijk niet helemaal worden opgebruikt. Hij heeft toegezegd dat er voor de bewoners bijeenkomsten zullen worden georganiseerd om zich over de invulling van de beide locaties te kunnen uitspreken. Het bestuur van Plaatselijk Belang Oldeberkoop stelt niet te kiezen voor een van de beide aanwezige plannen (het plan van de Zethoven Bouwplan Groep en het 'Plan Da's Berkoop!' van de initiatiefgroep van de Stichting De Grijpvogel). Het plan met de beste haalbaarheid heeft de voorkeur van het PB-bestuur.

Vervolgblad nieuwsbrief Stichting 'De Grijpvogel'

	Horeca
	Kantoor
	Maatschappelijk
	Recreatie
	Sport

Huidige bestemming 'De Bult' is volgens de kleur van het perceel **'Maatschappelijk'**.

	Verkeer
	Water
	Agrarisch gebied
	Gras

Huidige bestemming van het perceel 't Hooge2 is **'agrarisch gebied'**.

Vragen aan de gemeente

Aan de gemeente is naar aanleiding van het raadsbesluit van 27 januari jl. een aantal schriftelijke vragen gesteld. Deze vragen hebben vooral betrekking op het uitgeven van de kavels van het Blughut-terrein, aangezien daarover nog veel onduidelijkheid heerst.

Inwonersenquête Oldeberkoop over het Blughut-terrein

Door het bestuur van Plaatselijk Belang is er enige tijd geleden bij de initiatiefgroep van het Plan Da's Berkoop!' op aangedrongen ook enig extra zicht te krijgen op behoeften aan en wensen, voorkeuren e.d. voor 'wonen op de Bult' bij de bewoners van Oldeberkoop. De initiatiefgroep zou graag zien dat de enquête van het PB-bestuur kan uitgaan. Het is de bedoeling van de groep (als het PB-bestuur daarmee zou instemmen) om in de komende weken een vragenformulier door vrijwillige PB-leden te laten rondbrengen langs de ca. 800 adressen in het dorp. Het ingevulde formulier wordt dan een week later weer opgehaald voor een zo hoog mogelijke respons. Het voorstel is aan het PB-bestuur voorgelegd. Op korte termijn zal er over worden vergaderd en een beslissing genomen.

Prioriteiten initiatiefgroep

De initiatiefgroep ziet voor de kortere termijn als prioriteiten onder andere:

- Het laten maken van impressies/schetsen van bouwvarianten door enkele architecten;

Vervolgblad nieuwsbrief Stichting 'De Grijpvogel'

- Opiniërend onderzoek onder bewoners van Oldeberkoop: wat vinden zij belangrijk?
- Volgende informatie- en gespreksbijeenkomst;
- Oprichting stichting 'Wonen op de Bult' met nieuwe meedragende bestuursleden;
- Aanvullende particuliere projectfinanciering.

5. HET PUBLIEKE KUNSTWERK 'DE MELKER' IN LANGEDIJKE VAN SUZE BOSCHMA – BERKHOUT (1991); *Tekst Karst Berkenbosch*

Suze Boschma-Berkhout (Indramajoe 1922 – Alphen aan de Rijn 1997) werd geboren op West-Java. Opgeleid tot kraamverzorgster volgde ze na de oorlog de Kunstnijverheidsschool in Amsterdam. In 1963 vestigde ze zich in Leeuwarden. Haar beelden verwijzen vaak naar historische of literaire personages. In Assen staat haar beroemde beeld van Bartje (1954), de titelfiguur uit de streekroman van Anne de Vries.

Het beeld 'De melker' herinnert aan het agrarische verleden van Langedijke. Zowel het dorp als de school werden nauw betrokken bij de totstandkoming van dit beeld. Voorzitter S. Wester van Plaatselijk Belang sprak bij de onthulling op 13 september 1991: 'Lange tijd woonden in dit dorp alleen kleine veehouders. Inmiddels hebben die boeren allang het onderspit moeten delven. Hun land is verkocht aan grotere boeren of ze hebben hun bedrijf uitgebreid. Maar het zijn die hardwerkende boertjes die Langedijke hebben gemaakt tot wat het vandaag is.'

Een korte omschrijving van het handmelken:

De koe kreeg een spantouw (of spanketting) om de achterpoten en werd zo gedwongen op dezelfde plaats te blijven staan. Dit voorkwam dat de koe de melkemmer omschopte. Rustige koeien werden los gemolken. De melker zat aan de rechterkant van de koe op een melkerstoeltje (In het Stellingwerfs een tule) met slechts één poot, waardoor de melker nog wat kon bewegen. De melkemmer bevond zich onder de uier en tussen de knieën, terwijl de onderrand van de emmer op de hak van de rechterklomp rustte. Zo viel hij niet snel om. Het melken gebeurde met de 'volle vuist'. De melker hield de tepel in de hand, sloot met de top van de wijsvinger de tepelholte af, waarna met de andere vingers de melk van boven naar beneden werd uitgedrukt, afwisselend met de linker- en rechterhand. Als de uier leeg was werd de melk in een zeef gegooid (in het Stellingwerfs 'een temze') die op een melkbus stond.